

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ-ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ
ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ(ΕΛ-ΛΑΚ)

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ

(STALLMAN)

Το ελεύθερο λογισμικό παρέχει στους χρήστες την ελευθερία να εκτελούν, αντιγράφουν, διανέμουν, μελετούν, τροποποιούν και βελτιώνουν το ελεύθερο λογισμικό. Για την ακρίβεια, αναφέρεται σε τέσσερις βασικές ελευθερίες:

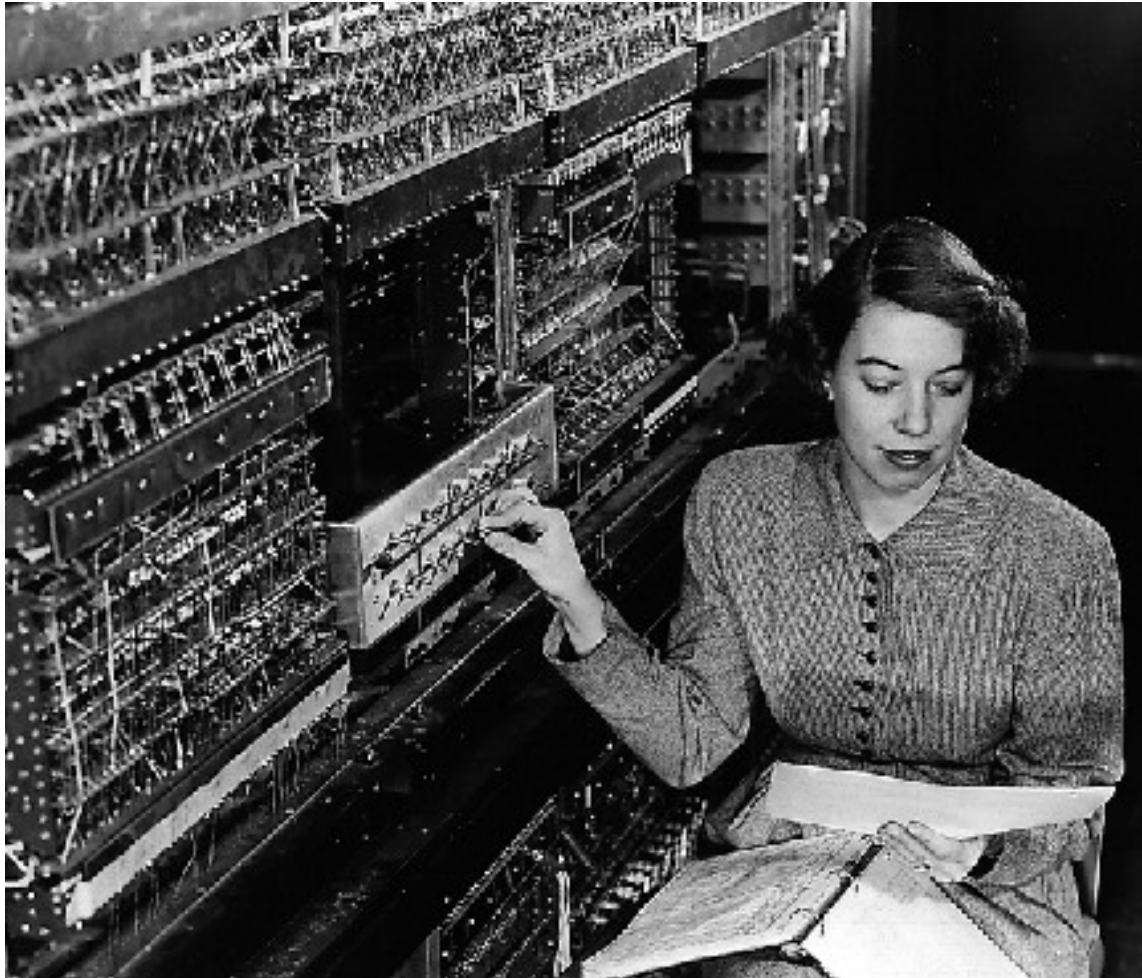
- Την ελευθερία να εκτελείτε το πρόγραμμα για οποιονδήποτε σκοπό.
- Την ελευθερία να μελετάτε τον τρόπο λειτουργίας του προγράμματος και να το προσαρμόζετε στις ανάγκες σας. Η πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα είναι προϋπόθεση για να ισχύει κάτι τέτοιο.
- Την ελευθερία να αναδιανήμειτε αντίγραφα του προγράμματος ώστε να βοηθάτε το συνάνθρωπο σας.
- Την ελευθερία να βελτιώνετε το πρόγραμμα και να δημοσιεύετε τις βελτιώσεις που έχετε κάνει στο ευρύ κοινό, ώστε να επωφεληθεί ολόκληρη η κοινότητα. Η πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα είναι προϋπόθεση για να ισχύει κάτι τέτοιο.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Τις δεκαετίες του '50, '60 και '70, οι χρήστες των υπολογιστικών συστημάτων ήταν τυπικοί επιστήμονες με ισχυρό μαθηματικό ή μηχανικό υπόβαθρο, οι οποίοι ανέπτυσαν τα δικά τους προγράμματα, στοχεύοντας τους τομείς πάνω στους οποίους διεξήγαγαν έρευνες. Με την πάροδο των χρόνων και την εκβιομηχανοποίηση της πληροφορικής γεννήθηκε η ανάγκη για διανομή μόνο του ίδιου του λογισμικού. Ο πηγαίος κώδικας σταμάτησε να διανέμεται και άρχισε να κατοχυρώνεται ως πνευματική ιδιοκτησία. Δικαίωμα στην ανανέωσή του και την εξέλιξη του, πλέον, είχε μόνο η εταιρία που τον είχε αναπτύξει. Έτσι εισάγεται για πρώτη φορά ο όρος «κλειστό λογισμικό» ή «ιδιόκτητο λογισμικό» (proprietary software), εννοώντας την αυστηρή και μονομερή ιδιότητα της «ιδιοκτησίας». Ο δημιουργός του προγράμματος παρέχει το προϊόν στον καταναλωτή και του επιτρέπει τη χρήση του κάτω από συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις, όπως είναι ο περιορισμός σχετικά με την τροποποίησή και την περαιτέρω διανομή του.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ(2)

Η εισαγωγή της έννοιας της ιδιοκτησίας στο λογισμικό, προκάλεσε αντιδράσεις σε πρωτοπόρους της εποχής, οι οποίοι για ιδεολογικούς λόγους εξέφρασαν αντιρρήσεις σχετικά με την «ιδιωτικοποίηση» ενός εξελίξιμου και αναβαθμίσιμου προϊόντος. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα υπήρξε ο Richard Matthew Stallman, ο οποίος πίστευε στην ελεύθερη ανάπτυξη λογισμικού και την ελεύθερη τροποποίησή του. Όντας έμπειρος στην ανάπτυξη λογισμικού και έχοντας την υποστήριξη άλλων προγραμματιστών, αποφάσισε να προχωρήσει στην ανάπτυξη ενός λειτουργικού όμοιου με το UNIX. Η απαρχή του έργου σηματοδοτήθηκε με την δημοσίευση του GNU Manifesto "Το Μανιφέστο του GNU" το οποίο δημοσιεύθηκε το 1983. Τα αρχικά GNU προέρχονται από την φράση: «Gnu's Not Unix». Με αυτό τον τρόπο, ο Stallman επιθυμούσε να τονίσει το γεγονός ότι αναπτύσσει ένα νέο λογισμικό, όμοιο με το προϋπάρχον UNIX, το οποίο όμως θα διανέμεται ελεύθερα.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ο Linus Torvalds, το 1992 δημοσίευσε έναν “πυρήνα” (“kernel”) λειτουργικού συστήματος, τον οποίο ονόμασε “Linux”. Στα πλαίσια της φιλοσοφίας του ελεύθερου λογισμικού, ο Richard Stallman χρησιμοποίησε ελεύθερα τον πυρήνα Linux στο “έργο του”, και με αυτόν τον συνδυασμό προέκυψε ένα ολοκληρωμένο λειτουργικό σύστημα, το GNU Linux, το οποίο λειτουργούσε χρησιμοποιώντας τον πυρήνα Linux του Linus Torvalds⁷ και τα GNU εργαλεία του Stallman. Το 1997 έλαβε χώρα η δημοσίευση του Eric Raymond “Ο καθηδρικός και το παζάρι”. Με την εργασία αυτή, ο Raymond άνοιξε έναν νέο δρόμο για την κατανόηση και περιγραφή των παραδοσιακών πρακτικών της κοινότητας του ανοικτού λογισμικού. Η ανάλυσή του, η οποία επικεντρώθηκε στην ιδέα της κατανεμημένης ομότιμης αξιολόγησης, είχε μια άμεση και ισχυρή έλξη, τόσο εντός όσο και (μάλλον απροσδόκητα) εκτός της συγκεκριμένης κοινότητας.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

«Όταν μιλάω για ελεύθερο λογισμικό, αναφέρομαι στην ελευθερία, όχι στο κόστος. Γι' αυτό σκεφτείτε ελεύθερο λόγο, όχι δωρεάν μπύρα».



FREE BEER

Is more convenient than freedom



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Τι εννοούμε με τον όρο ΕΛ/ΛΑΚ;

Ο όρος «Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα» (ΕΛ/ΛΑΚ) περιγράφει λογισμικό το οποίο διατίθεται με ειδικές άδειες, οι οποίες επιτρέπουν στους χρήστες να μελετήσουν, να τροποποιήσουν και να βελτιώσουν το λογισμικό. Ο τεχνικός τρόπος με τον οποίο επιτυγχάνεται αυτό, είναι η διαθεσιμότητα του πηγαίου κώδικα



Συνέδριο
ΕΛ/ΛΑΚ 2011



ανοικτό λογισμικό,
ευκαιρία ανάπτυξης

22 Μαΐου ΤΕΙ Λάρισας
στο μικρό και μεγάλο αμφ. ΔΔΕ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και τα περισσότερα μεμονωμένα κράτη εξετάζουν θετικά την μετάπτωση σε ΕΛ/ΛΑΚ.
- Φορείς και οργανισμοί, οι οποίοι έχουν εισάγει το ΕΛ/ΛΑΚ στα πληροφοριακά τους συστήματα και πέτυχαν τους στόχους που είχαν θέσει, θεωρούν την μετάβαση αυτή επιτυχή.
- Η Ελλάδα την τελευταία διετία έχει προχωρήσει σε ουσιαστική στροφή προς λύσεις ΕΛ/ΛΑΚ και μάλιστα εξετάζει την υιοθέτηση σε ένα ευρύτατο πεδίο εφαρμογών και υπηρεσιών με διαφορετική στόχευση κάθε φορά.
- Η χρήση του ΕΛ/ΛΑΚ για τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα αποτελεί μια κοινά αποδεκτή πρακτική σε παγκόσμιο επίπεδο. Ειδικότερα στην Ευρώπη είναι άμεσα εμφανής η γενικότερη τάση για την υιοθέτηση του ΕΛ/ΛΑΚ σε κρατικό και τοπικό επίπεδο.
- Θεωρείται απαραίτητο να λαμβάνονται, τόσο τα οικονομικά οφέλη από τα οποία μπορεί η πολιτεία να επωφεληθεί, όσο και η τεράστια δυναμική που προσφέρει η χρήση του ΕΛ/ΛΑΚ σε εθνικό επίπεδο.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Τι συμβαίνει στην Ελλάδα;

Η χρήση του ΕΛΛΑΚ στην Ελλάδα είναι αρκετά περιορισμένη και ειδικότερα στον Δημόσιο Τομέα και την Τοπική Αυτοδιοίκηση σχεδόν μηδενική. Η εισαγωγή του ΕΛΛΑΚ στο Δημόσιο τομέα είναι σαφώς μια σύνθετη διαδικασία, και αυτό γιατί μέχρι σήμερα δεν υπήρξε κεντρικός σχεδιασμός για το είδος του λογισμικού και τις απαιτήσεις που πρέπει να πληροί ώστε να καλύψει τις ανάγκες του. Αρκετά εκπαιδευτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν ΕΛΛΑΚ, κυρίως σε εφαρμογές υποδομής διαδικτύου αλλά και σε εργαστήρια υπολογιστών, όπως το ΤΕΙ Αθηνών και το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Τα περισσότερα οφέλη από τη χρήση ΕΛΛΑΚ είναι μακροπρόθεσμα και σχετίζονται με την ευρύτερη ανάπτυξη και ώθηση που αναμένεται να δώσει το ΕΛΛΑΚ στο χώρο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΕΛ/ΛΑΚ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Η ΕΕΛ/ΛΑΚ είναι μια εταιρεία με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, η οποία έχει ως στόχο να συμβάλλει στην προώθηση και ανάπτυξη του ΕΛ/ΛΑΚ στο χώρο της εκπαίδευσης, του δημόσιου τομέα και των επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα υπάρχουν χρήστες ΕΛ/ΛΑΚ, όπου συντονίζονται γύρω από δύο κύριες εθελοντικές προσπάθειες:

- Ένωση Ελλήνων Χρηστών και Φίλων LINUX(<http://www.hellug.gr/>)
- Και το www.ellak.gr

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΕΛ/ΛΑΚ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Παρουσιάστηκαν αρκετές καινοτομίες ως προς την εισαγωγή και χρήση εργαλείων ΕΛ/ΛΑΚ από φορείς του Ελληνικού Κράτους. Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο, θα οργανωθεί και θα απλοποιηθεί η σχέση της δημόσιας διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, χρησιμοποιώντας τις Νέες Τεχνολογίες και την Πληροφορική. Η πλήρης εφαρμογή του νόμου στις δημόσιες υπηρεσίες και τους Δημόσιους Φορείς πρόκειται να αλλάξει ριζικά τον τρόπο οργάνωσης και διαχείρισης της πληροφορίας, καθώς και την εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των φορέων του Δημόσιου Τομέα. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η εμφάνιση άμεσων αποτελεσμάτων στην κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών και η μετακύλιση της βελτίωσης αυτής στην καθημερινή ζωή των πολιτών.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΕΛ/ΛΑΚ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Για την υλοποίηση του στόχου απαιτείται:

Εξειδίκευση του Θεσμικού Πλαισίου: Εξειδίκευση του Νομοθετικού Πλαισίου για την έγκαιρη έκδοση όλων των Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων που απαιτούνται, ώστε να ενεργοποιούνται όλες οι διατάξεις του νόμου σύμφωνα με τον προγραμματισμό.

Εκπαίδευση Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης : Προβλέπεται η υλοποίηση προγράμματος εκπαίδευσης για τα στελέχη που θα αναλάβουν την εφαρμογή του νόμου. Θα εκπαιδευθεί ικανός αριθμός στελεχών και παράλληλα θα υπάρξει τριετές πρόγραμμα κατάρτισης σε εφαρμογές που απαιτούνται. Το πρόγραμμα θα καλύπτει τόσο γενικά και εξειδικευμένα θέματα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, όσο και θέματα αποτύπωσης και ανάλυσης διαδικασιών.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

(<http://el.wikibooks.org/wiki/>)

Η δράση του προγράμματος θα αφορά:

- Κεντρικά Μητρώα
- Εθνικό Πλαίσιο Πιστοποίησης
- Πρότυπο Ηλεκτρονικού Εγγράφου
- Ηλεκτρονικές Πληρωμές
- e-Τιμολόγιο

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ποιά δημόσια υπηρεσία είναι υπεύθυνη;

Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών

(<http://www.gsis.gr/>), έχει αναπτύξει αξιόλογες εφαρμογές διευκόλυνσης των πολιτών και των επιχειρήσεων στις φορολογικές τους συναλλαγές. Η παροχή των εφαρμογών της σε ΕΛ/ΛΑΚ συμβάλει στην αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών, στην προώθηση της φορολογικής δικαιοσύνης και διαφάνειας, καθώς και στην απαραίτητη εξοικείωση των πολιτών και των επιχειρηματιών με τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας, απαλλάσσοντάς τους από γραφειοκρατικές διαδικασίες. Οι χρήστες μπορούν να κατεβάσουν από την σελίδα της τις εφαρμογές που θα χρησιμοποιήσουν και να τις εγκαταστήσουν στον προσωπικό τους υπολογιστή. Οι εφαρμογές εκτελούνται σε λειτουργικά περιβάλλοντα Windows, Linux και Mac OS X. Οι εφαρμογές έχουν αναπτυχθεί σε γλώσσα JAVA. Ο πηγαίος κώδικας διανέμεται ως λογισμικό ανοικτού κώδικα σύμφωνα με την άδεια " Apache 2.0".

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Προγράμματα ΕΛ/ΛΑΚ της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων

Ηλεκτρονική Συμπλήρωση Οριστικών Δηλώσεων Φ.Μ.Υ. και Β' αντιτύπου των Βεβαιώσεων Αποδοχών για Υπηρεσίες Δημοσίου (Ε7):

- Εφαρμογή Ελέγχου Ορθότητας Αρχείων Οριστικής Δήλωσης Φ.Μ.Υ.
- Εφαρμογή Συνένωσης Αρχείων Οριστικής Δήλωσης Φ.Μ.Υ.
- Δημιουργία Αρχείων Οριστικής Δήλωσης Φ.Μ.Υ.
- Εφαρμογή Ηλεκτρονικής Συμπλήρωσης Καταστάσεων Πελατών – Προμηθευτών



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Για ποιούς λόγους γίνεται τόση “φασαρία” για το ΕΛ/ΛΑΚ;

Η χρήση του ΕΛ/ΛΑΚ από το Ελληνικό Δημόσιο δε λαμβάνει χώρα οργανωμένα,ως συνήθως. Φορείς και οργανισμοί προχωράνε στην υιοθέτηση του κατόπιν πρωτοβουλιών στελεχών τους,που υποστηρίζουν το ΕΛ/ΛΑΚ και εκτιμούν ότι τα αποτελέσματα που θα προκύψουν και οι στόχοι που θα επιτευχθούν, υπερβαίνουν το κόστος της αλλαγής από το κλειστό στο ανοιχτό λογισμικό. Με αποτέλεσμα, μέχρι στιγμής να μην έχουν καταγραφεί ολοκληρωμένα σχέδια για τη μετάπτωση στο ΕΛ/ΛΑΚ.Όμως πλέον το ΕΛ/ΛΑΚ εξετάζεται ισότιμα με το εμπορικό λογισμικό κλειστού κώδικα. Συνεπώς,η πλειοψηφία των κρατικών φορέων χρησιμοποιεί εμπορικό λογισμικό κλειστού κώδικα. Παράλληλα, όμως, καταγράφεται σημαντική αύξηση στην χρήση του ΕΛ/ΛΑΚ.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
- Κόστος
- Μειωμένες Απαιτήσεις σε Υλικό
- Επεκτασιμότητα
- Υποστήριξη
- Αξιοπιστία
- Ασφάλεια
- Τεχνογνωσία

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΚΟΣΤΟΣ

Το ΕΛ/ΛΑΚ διατίθεται ελεύθερα. Είναι, ωστόσο, εφικτό να αγορασθεί από κάποια εταιρεία με συμβόλαια για την αναβάθμιση, συντήρηση και υποστήριξή του. Η υποστήριξη μπορεί να ανατεθεί στους ίδιους τους προγραμματιστές που ανέπτυξαν το συγκεκριμένο λογισμικό έναντι κάποιας αμοιβής, που θα προκύψει κατόπιν συμφωνίας. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα παρέμβασης, διόρθωσης και επέκτασης του κώδικα από τους μηχανικούς του λογισμικού του φορέα που το χρησιμοποιεί ή και από οποιονδήποτε τρίτο προγραμματιστή που διαθέτει τις κατάλληλες δυνατότητες. Στην περίπτωση που η υποστήριξη από τους ίδιους τους δημιουργούς του εκάστοτε έργου ΕΛ/ΛΑΚ δεν είναι εφικτή, μπορεί να ανατεθεί σε κάποια άλλη ομάδα μέσω διαγωνισμού και συνεπώς το κόστος υποστήριξης αναμένεται να είναι μικρότερο από το κόστος υποστήριξης λογισμικών κλειστού κώδικα. Επίσης, είναι εφικτή η θεσμοθέτηση κινήτρων (bounties) με τα οποία προγραμματιστές καλούνται να υλοποιήσουν λειτουργίες που επιθυμεί κάποιος φορέας ή οργανισμός, λαμβάνοντας τη σχετική ανταμοιβή. Επίσης, η επιχείρηση μπορεί να αξιοποιήσει παλαιότερο εξοπλισμό (αφού είναι ελεύθερη να κάνει τροποποιήσεις στον κώδικα) χωρίς να χρειάζεται να εκπαιδεύσει εκ νέου τους υπαλλήλους της, αφού παρουσιάζουν ομοιότητες κατά ένα μεγάλο ποσοστό στην χρήση τους, μειώνοντας έτσι τα έξοδά της.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΜΕΙΩΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ HARDWARE

Το ΕΛ/ΛΑΚ έχει ελάχιστες απαιτήσεις σε υλικό και να μπορεί να εκτελείται σε παλαιότερα συστήματα. Η επιχείρηση μπορεί να αξιοποιήσει παλαιότερο εξοπλισμό (αφού είναι ελεύθερη να κάνει τροποποιήσεις στον κώδικα) χωρίς να χρειάζεται να εκπαιδεύσει εκ νέου τους υπαλλήλους της. Σε κάθε περίπτωση λειτουργικά συστήματα ΕΛ/ΛΑΚ όπως το GNU/Linux είναι δυνατόν να ρυθμιστούν ώστε να εκτελούνται ακόμη και σε ενσωματωμένα σύστημα με ελάχιστους επεξεργαστικούς πόρους.



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΕΠΕΚΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Το εμπορικό λογισμικό κλειστού κώδικα διατίθεται αποκλειστικά σε εκτελέσιμη μορφή και συνοδεύεται με περιοριστικές άδειες χρήσης που καθιστούν αδύνατη την επέκταση της λειτουργικότητας του από τους τελικούς χρήστες. Δεν υπάρχει η δυνατότητα προσθήκης νέων λειτουργιών από ένα φορέα ή έναν οργανισμό του Δημοσίου ώστε να μπορούν να ικανοποιηθούν οι μελλοντικές ανάγκες του. Η αναβάθμιση της εφαρμογής είναι εφικτή μόνο από την κατασκευάστρια εταιρία, με αποτέλεσμα η οποιαδήποτε επέκταση της λειτουργικότητας του λογισμικού να έχει σημαντικό κόστος για το φορέα ή τον οργανισμό. Τέλος, σε περίπτωση που η εταιρία που έχει αναπτύξει το λογισμικό είναι κάποιος πολυεθνικός όμιλος, ενδέχεται να μην ενδιαφέρεται να αναπτύξει νέα λειτουργικότητα για μεμονωμένους φορείς του Ελληνικού Δημοσίου, για διάφορους λόγους που άπτονται με το μέγεθος της ελληνικής αγοράς και την ανάγκη προτυποποίηση των προϊόντων λογισμικού.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Η υποστήριξη του ΕΛ/ΛΑΚ είναι δυνατή επί πληρωμή από κάποια εταιρία που δραστηριοποιείται σχετικά, από το εξειδικευμένο προσωπικό του φορέα, από την κοινότητα που ασχολείται με την αντίστοιχη εφαρμογή ΕΛ/ΛΑΚ, από ανεξάρτητους προγραμματιστές που επιθυμούν να συνδράμουν για διάφορους)



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ

Η αξιοπιστία του ΕΛ/ΛΑΚ μπορεί να τεκμηριωθεί από το γεγονός ότι οι περισσότεροι εξυπηρετητές-διακομιστές εκτελούν ΕΛ/ΛΑΚ. Οι διακομιστές-εξυπηρετητές από τη φύση τους εκτελούν κρίσιμες υπηρεσίες και συνεπώς η επιλογή του ΕΛ/ΛΑΚ συνηγορεί στην αξιοπιστία των εν λόγω εφαρμογών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι εταιρίες και φορείς όπως η Amazon, η Google ή το αμερικανικό χρηματιστήριο χρησιμοποιούν εκτεταμένα για τα βασικά τους συστήματα.



LibreOffice
The Document Foundation



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΑΣΦΑΛΕΙΑ



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η ύπαρξη πηγαίου κώδικα επιτρέπει στον κάθε ενδιαφερόμενο να τον μελετήσει και να αποφανθεί για την ασφάλειά του. Αναμφίβολα, θα μπορούσαν επιτήδριοι να εντοπίσουν κενά ασφάλειας προκείμενου τα εκμεταλλευτούν προς όφελος τους. Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα δείχνουν ότι σε δημοφιλή έργα ΕΛ/ΛΑΚ τυχόν προβλήματα ασφάλειας αντιμετωπίζονται σε ελάχιστο χρόνο διανέμοντας τον απαραίτητο διορθωτικό κώδικά, ενώ παρατηρείται αυξημένη ανθεκτικότητα σε διάφορες επιθέσεις. Σημαντική παράμετρος για την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων είναι η εξάπλωση του ιομορφικού λογισμικού. Σε αυτήν την περίπτωση τα λειτουργικά συστήματα τα οποία χρησιμοποιούν ΕΛ/ΛΑΚ αντιμετωπίζουν περιορισμένα έως μηδενικά προβλήματα, λόγω του μικρού ποσοστού των χρηστών τους όπως επίσης και των διαφορετικών διανομών-εκδόσεων που κυκλοφορούν ταυτόχρονα, με αποτέλεσμα να απαιτούνται μικρότερες δαπάνες για την αγορά και συντήρηση πολλαπλών εφαρμογών ασφάλειας για κάθε υπολογιστικό σύστημα.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ

Η τριβή ενός οργανισμού ή φορέα με τον πηγαίο κώδικα μιας εφαρμογής ΕΛ/ΛΑΚ επιτρέπει την ανάπτυξη των κατάλληλων δεξιοτήτων του προσωπικού του. Ο προγραμματισμός και η επέκταση μιας εφαρμογής ΕΛ/ΛΑΚ απαιτεί τη σε βάθος κατανόησή της. Παρότι η διαδικασία αυτή είναι επίπονη, έχει ως αποτέλεσμα τη μεταφορά τεχνογνωσίας στο ανθρώπινο δυναμικό του προσωπικού αλλά και στην ουσιαστική ανάπτυξη των δεξιοτήτων του. Αντίθετα, η διαρκής χρήση έτοιμων προγραμμάτων και η απλή παραμετροποίηση τους δεν απαιτεί τις εξειδικευμένες γνώσεις πληροφορικής και τις εξειδικευμένες σπουδές που διαθέτει η πλειοψηφία των εργαζομένων στους περισσότερους δημόσιους φορείς.



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
- Κόστος Μετάπτωσης σε ΕΛΛΑΚ
- Έλλειψη Εξειδικευμένων Εφαρμογών
- Δυσκολία Εύρεσης Προσωπικού με Τεχνογνωσία
- Ελλιπής Κατάρτιση των Υποψήφιων Χρηστών

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΩΣΗΣ ΣΕ ΕΛ/ΛΑΚ

Σε κάθε μετάπτωση από ένα πληροφοριακό σύστημα σε κάποιο άλλο υπάρχει το σχετικό κόστος, καθώς η διαδικασία αυτή είναι επίπονη και συνήθως χρονοβόρα οπότε οι όποιες αποφάσεις θα πρέπει να ληφθούν μετά από τις κατάλληλες τεχνοοικονομικές μελέτες. Θα πρέπει να διασαφηνιστεί αν η μετάπτωση σε ΕΛ/ΛΑΚ περιλαμβάνει συμβόλαιο υποστήριξης ή όχι. Επίσης, θα πρέπει να εξεταστούν εναλλακτικές λύσεις όπως η συνεργασία με τρίτες επιχειρήσεις ή μεμονωμένα μέλη των κοινοτήτων. Γενικότερα, το ΕΛ/ΛΑΚ προσφέρει την δυνατότητα διαφορετικών λύσεων και στρατηγικών και συνεπώς απαιτείται περαιτέρω εμβάθυνση στο λειτουργικό μοντέλο που θα υιοθετηθεί. Επιπρόσθετα, η μετάπτωση σε ΕΛ/ΛΑΚ περιλαμβάνει διαφορετικά σενάρια, τα οποία μπορούν να αφορούν από την υιοθέτηση ΕΛ/ΛΑΚ μόνο σε κρίσιμα συστήματα, δηλαδή σε διακομιστές και εξυπηρετητές ή/και την εγκατάσταση μεμονωμένων προγραμμάτων ΕΛ/ΛΑΚ, όπως εφαρμογές γραφείου που έχουν και το μεγαλύτερο κόστος σε εμπορικό λογισμικό. Τέλος, η πλήρης μετάβαση σε ΕΛ/ΛΑΚ για το σύνολο των πληροφοριακών συστημάτων του φορέα προφανώς ενέχει αυξημένες απαιτήσεις και σε αυτή την περίπτωση οι φορείς στρέφονται στην παροχή κατάλληλης υποστήριξης (φυσικά, με την αντίστοιχη αμοιβή), σε διάφορες εταιρίες που παρέχουν ολοκληρωμένες αντίστοιχες λύσεις.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Το μεγαλύτερο μειονέκτημα του ΕΛ/ΛΑΚ αφορά την έλλειψη ορισμένων πολύ συγκεκριμένων εφαρμογών που εκτελούνται σε εμπορικό λογισμικό. Εφαρμογές αυτού του είδους μπορεί να είναι είτε εξειδικευμένες εφαρμογές, όπως για παράδειγμα προγράμματα σχεδιασμού υλικού, ή απαρχαιωμένες εφαρμογές που αναπτύχθηκαν κατά το παρελθόν και χρησιμοποιούνται από το φορέα χωρίς πλέον να αναπτύσσονται περαιτέρω.



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΥΡΕΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΕ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ

Το εμπορικό κλειστό κώδικα λογισμικό χρησιμοποιείται σχεδόν καθολικά σε επίπεδο λειτουργικού συστήματος και εφαρμογών γραφείου. Οι εφαρμογές αυτές αφορούν, ωστόσο, περισσότερο τους απλούς χρήστες και όχι τους προγραμματιστές και τους διαχειριστές συστημάτων ενός οργανισμού. Οι μηχανικοί πληροφορικής, είτε εργάζονται σαν διαχειριστές συστημάτων, είτε στην ανάπτυξη εφαρμογών και λογισμικού, είναι απόλυτα εξοικειωμένοι με συστήματα UNIX, καθότι αποτελούν διαχρονικά κεντρικό σημείο αναφοράς στα περισσότερα προγράμματα σπουδών και συνεπώς δεν αναμένεται να συναντήσουν ιδιαίτερα σοβαρά προβλήματα.



ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ελλιπής Κατάρτιση των Υποψήφιων Χρηστών

Η χρήση του ΕΛ/ΛΑΚ στην Ελλάδα σε επίπεδο εφαρμογών είναι περιορισμένη. Η εκπαίδευση των υπαλλήλων είναι σημαντική για την επιτυχή μετάβαση σε ΕΛ/ΛΑΚ. Το κόστος της εκπαίδευσης μπορεί να αποβεί σημαντικό και για το λόγο αυτό υπάρχει ανάγκη να εξετασθούν λύσεις που θα διευκολύνουν τους απλούς υπαλλήλους του φορέα στη υιοθέτηση του ΕΛ/ΛΑΚ. Η σύγχρονη τάση για διαδικτυακές εφαρμογές απλοποιεί αισθητά το πρόβλημα εξοικείωσης των χρηστών με το ΕΛ/ΛΑΚ, καθώς σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση στην εκτέλεση τους είτε από ΕΛ/ΛΑΚ, είτε από κλειστό εμπορικό λογισμικό. Στην περίπτωση των εφαρμογών που εκτελούνται τοπικά στο σύστημα του χρήστη θα χρειαστεί η απαιτούμενη εκπαίδευση, αλλά, καθώς οι βασικές εφαρμογές εμφανίζουν ομοιότητες στο ΕΛ/ΛΑΚ, αναμένεται ότι είναι εφικτή η σχετική μετάπτωση. Το κόστος εκπαίδευσης αναμφίβολα θα πρέπει να προσμετρηθεί στην απόφαση για υιοθέτηση ΕΛ/ΛΑΚ, το οποίο όμως θα πρέπει να συγκριθεί με το κόστος εκπαίδευσης αναβάθμισης κλειστού εμπορικού λογισμικού.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι περισσότερες ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν αναπτύσσουν λογισμικό άλλα αντίθετα μεταπωλούν, συντηρούν και εγκαθιστούν εμπορικό λογισμικό. Αν και οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να καταστούν οριακά επικερδείς, δεν αξιοποιούν τα σημαντικά πλεονεκτήματα που συγκεντρώνουν οι νέοι επιστήμονες των σχετικών πανεπιστημιακών τμημάτων, ούτε οδηγούν στην παραγωγή νέων προϊόντων και τεχνογνωσίας. Αντίθετα, η ενασχόληση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με λύσεις ΕΛ/ΛΑΚ θα τις ωθήσει στην απόκτηση της ανάλογης τεχνογνωσίας και στην περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων του προσωπικού της. Επιπρόσθετα, καθώς τα περισσότερα έργα ΕΛ/ΛΑΚ είναι διεθνή και όχι τοπικής κλίμακας, χρησιμοποιούνται από εταιρίες σε όλο τον κόσμο. Συνεπώς, οι ελληνικές επιχειρήσεις θα μπορέσουν να αναπτύξουν το ανάλογο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και εξωστρέφεια.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΥΛΙΚΟ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Richard M. Stallman (http://en.wikiquote.org/wiki/Richard_Stallman)

GNU(<http://www.gnu.org/gnu/manifesto.el.html>)

ΕΛΛΑΚ(<http://www.ellak.gr/>)

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ(<http://www.gsis.gr/>)

<http://el.wikipedia.org/wiki/>

<https://www.google.gr/>

Τεχνική Νομοθεσία Για Μηχανικούς Πληροφορικής (<http://el.wikibooks.org/wiki/>)

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Κατερίνα Πασχαλίδου

Τεχνική Νομοθεσία

ΤΕΙ/Λάρισας

Ακαδ. Έτος 2011-12

ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

